

Financováno
Evropskou unií

Regionální analýza – Moravskoslezský kraj

(fungování regionálního poradenského centra v rámci projektu „Rozvoj ekosystému sociálního podnikání“)

GRANT ADVISOR, spol. s.r.o.

Ing. Klára Šenková, Ing. Martin Dítě, MPA

15.12. 2023

Financováno EU, projekt Rozvoj ekosystému sociálního podnikání (RESP), registrační číslo - CZ.03.02.02/00/22_004/0001397.

Obsah

Úvod	3
1. Popis sociální a ekonomické situace kraje	4
1.1 Charakteristika regionu z hlediska velikosti, počtu obcí a obyvatel.....	4
1.2 Charakteristika regionu z pohledu struktury hospodářství a socioekonomické situace obyvatel	6
2. Charakteristika ekosystému pro rozvoj sociálního podnikání v Moravskoslezském kraji.....	10
2.1 Činnost SPointu Moravskoslezský kraj	10
2.2 Sociální podniky v Moravskoslezském kraji.....	12
2.3 Existující formy podpory sociálního podnikání v Moravskoslezském kraji	13
2.4 Krajské koncepce, strategie, politiky.....	14
2.5 Struktura klíčových stakeholderů soc. podnikání v kraji	15
Závěr	18
Zdroje	20

Úvod

V rámci projektu „Rozvoj ekosystému sociálního podnikání“ probíhá pilotní ověření fungování tzv. regionálních poradenských center soc. podnikání v 5 krajích: Moravskoslezský kraj, Ústecký kraj, kraj Hl. město Praha, Středočeský kraj, Olomoucký kraj.

Cílem regionální analýzy je zmapovat potenciál daného kraje pro rozvoj sociálního podnikání vycházející ze statistických a socioekonomických dat (z hlediska výše HDP a dalších indikátorů soc. ekon. situace, struktury obyvatel, vzdělanostní úrovně obyvatel, situace na trhu práce, počtu a charakteristik OZP (osob se zdravotním postižením), ohrožených/vyloučených skupin, počtu sociálně vyloučených lokalit, podílu nezaměstnaných v soc. vyloučených lokalitách apod.). Dále zmapovat potenciál pro rozvoj sociálního podnikání v Moravskoslezském kraji, kde své služby na podporu sociálního podnikání nabízí od října 2023 regionální poradenské centrum - SPoint Moravskoslezský kraj.

Dokument je rozdělen do dvou kapitol, první se zaměřuje na **socio-ekonomickou situaci kraje a druhý na charakteristiku ekosystému pro sociální podnikání.**

První kapitola mapuje míru potřebnosti sociálního podnikání v kraji a slouží k odhadnutí potenciálu pro jeho rozvoj. Charakterizuje regiony z pohledu velikosti, počtu obyvatel a obcí, dále zkoumá demografické aspekty, jako věk či nejvyšší dosažené vzdělání obyvatel. Dále uvádí podíl osob zdravotně postižených a romské menšiny. Druhá část kapitoly je věnována charakteristice regionu z pohledu struktury hospodářství a socioekonomické situace obyvatel. Řeší makroekonomické ukazatele jako výši HDP v krajích, míru nezaměstnanosti, ale také výši vyplácených dávek a počet pracovních míst pro osob se zdravotním postižením (dále i OZP) v regionu.

Druhá kapitola mapuje koncepce a strategie kraje, které se dotýkají tematiky sociálního podnikání. Popisuje činnost regionálního poradenského centra – SPointu v oblasti podpory ekosystému sociálního podnikání. Dále se zaměřuje na klíčové aktéry podpory sociálního podnikání na místní úrovni, kteří mají potenciál podpořit rozvoj sociálního podnikání v kraji.

1. Popis sociální a ekonomické situace kraje

Tato kapitola přibližuje sociální a ekonomickou situaci kraje. Slouží k pochopení míry potřeby sociálního podnikání a odhadnutí potenciálu pro jeho rozvoj.

1.1 Charakteristika regionu z hlediska velikosti, počtu obcí a obyvatel

Tabulka 1 znázorňuje porovnání počtu obyvatel v České republice a Moravskoslezském kraji, jejich rozdělení dle věkových skupin a pohlaví.

	Počet obyvatel	Rozdělení dle věku			Muži	Ženy
		0-14	15-64	65 +		
Česká republika	10 827 529	1 750 808	6 868 872	2 207 849	5 308 523	5 519 006
Moravskoslezský	1 189 674	182 383	758 072	249 219	582 694	606 980

Tabulka 1: Složení obyvatel podle základních věkových skupin a pohlaví (data 2022)

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2022

Tabulka 2 znázorňuje úroveň vzdělání osob nad 15 let.

Tabulka 2: Obyvatelstvo nad 15 let dle nejvyššího dosaženého vzdělání (data 2021)

	Žádné	ZŠ	SŠ (bez maturity)	SŠ a nástavby	VŠO, konzervatoř	Bc.	Mgr.
Česká republika	56 100	1 107 860	2 736 983	2 729 091	138 588	330 989	1 144 332
Moravskoslezský	7 507	135 486	328 848	290 019	10 903	33 260	112 682

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2022

Tabulka 3 udává počet měst a obcí v kraji a v ČR a podíl městského obyvatelstva. V rámci 5 zkoumaných krajů má nejvyšší podíl městského obyvatelstva kraj Moravskoslezský a Ústecký.

Tabulka 3: Počet obcí a měst, podíl městského obyvatelstva (data 2022)

	Počet obcí celkem	Města	Podíl městského obyvatelstva (%)
Česká republika	6258	604	60
Moravskoslezský	300	42	79,4

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2022

Tabulka 4 představuje podíl osob se zdravotním postižením, mládeže a romské menšiny. Moravskoslezský kraj má nejnižší podíl mládeže z 5 zkoumaných krajů.

Tabulka 4: Podíl OZP, mládeže a romských menšin

	OZP		Mládež (do 25 let)	Romská menšina	
	Celkem	Do 18 let		Celkem	Odhad sociálně vyloučených (%)
Česká republika	332 739	15 232	2 812 515	240 300	50
Moravskoslezský	33 406	1 594	299 419	31 300	60

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2022 a Úřad vlády ČR, 2017

Informace o romské menšině pochází z kvalifikovaného odhadu koordinátorů pro záležitosti romské menšiny z roku 2017. ČSÚ neposkytuje plné statistiky, protože přihlášení se k etnické menšině je pouze dobrovolnou součástí dotazníků pro sčítání lidu.

1.2 Charakteristika regionu z pohledu struktury hospodářství a socioekonomické situace obyvatel

Tabulka 5: Vývoj výše HDP, dle dat ČSÚ

Vývoj výše HDP		2017	2018	2019	2020	2021
Moravsko-slezský kraj	celkem (v mil. Kč)	471 366	500 526	509 743	491 032	543 164
	Na 1 obyvatele (v Kč)	390 391	415 600	424 278	410 195	453 836

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Tabulka 6 vycházející z dat Českého statistického úřadu zaznamenává data ohledně různých druhů dávek v průměrných měsíčních počtech za rok 2022. Jedná se o podporu v nezaměstnanosti, pomoc v hmotné nouzi, příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádnou okamžitou pomoc, příspěvek na péči a příspěvek na bydlení.

Tabulka 6: Průměrný měsíční počet vyplacených dávek za rok 2022, dle dat ČSÚ

Průměrný měsíční počet vyplacených dávek	PvN	HN	PnŽ	DnB	MOP	PnP	PnB
Moravskoslezský kraj	10646	23680	14218	8657	805	43726	30416

Seznam zkratk: DnB – doplatek na bydlení, HM – hmotná nouze, MOP – mimořádná okamžitá pomoc, PnB – příspěvek na bydlení, PnP – příspěvek na péči, PvN – podpora v nezaměstnanosti, PnŽ – příspěvek na živobytí

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Pro bližší představu o míře přerozdělování dávek slouží tabulka 7, která zobrazuje, jaký podíl tvoří měsíční počet vyplacených dávek na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Z dat lze vyčíst, že tato míra je u všech druhů dávek poměrně výrazně vyšší

v Moravskoslezském kraji, a to především v případě pomoci v hmotné nouzi obecně, konkrétně pak u příspěvku na živobytí a doplatků na bydlení. Vyššího podílu si lze všimnout i v případě příspěvku na bydlení.

Tabulka 7: Přehled podílu vybraných měsíčních průměrů dávek na ekonomicky aktivní obyvatelstvo za rok 2022, dle dat ČSÚ

Podíl měsíčního průměru vyplácených dávek a počtu ekonomicky aktivních obyvatel v %	PvN	HN	PnŽ	DnB	MOP	PnP	PnB
Moravskoslezský kraj	1,30	2,89	1,74	1,06	0,10	5,34	3,72

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

V Moravskoslezském kraji žilo 1 189 674 obyvatel ke dni 31.12.2022 z čehož 26,5 % tvořili obyvatelé mladší než 25 let. Osob se zdravotním postižením bylo evidováno 6 347, což představuje 0,54 % populace kraje, přičemž počet pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením činil 915 a byl by schopen poskytnout pracovní místa méně než 14 % OZP. V tabulce 8 je zobrazen přehled volných pracovních míst pro OZP podle okresů.

Tabulka 8: Pracovní místa pro OZP podle okresů v Moravskoslezském kraji k 31.12.2022

Okres	Počet OZP	Volná pracovní místa
Bruntál	643	76
Frýdek-Místek	898	155
Karviná	1 869	130
Nový Jičín	470	105
Opava	629	146
Ostrava - město	1 838	303
CELKEM	6 347	915

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Podniků v Moravskoslezském kraji se zaměstnanci bylo k 31.12.2022 celkem 59 751, z toho tvořily drobné podniky (1-9 zaměstnanců) 79,6 %, malé podniky (10-49 zaměstnanců) 15,5 %, střední podniky (50-249 zaměstnanců) 4,1 % a velké podniky (250 a více zaměstnanců) 0,9 %. Přehled klasifikace ekonomických činností CZ-NACE Moravskoslezského kraje za rok 2022 není dostupný.

Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji dosáhla dle dat Českého statistického úřadu k 31.12.2022 5,12 % z ekonomicky aktivního obyvatelstva, celkový počet nezaměstnaných byl ve sledovaném regionu 41 902, z toho 20 872 žen a 21 030 mužů. Věkovou skupinu s nejvyšší mírou nezaměstnanosti představovaly osoby ve věku 55-65 let (29 %), co se týče vzdělání, nejčastěji šlo o osoby se středním odborným vzděláním (36 %). Údaje o nezaměstnanosti jsou uvedeny v tabulce 9.

Tabulka 9: Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji k 31.12.2022

Celkem		Podle věku		Podle vzdělání	
Počet	41 902	15-24	11 %	Bez vzdělání	4 %
Podíl	5,12 %	25-34	17 %	Základní	30 %
Muži	21 030	35-44	19 %	Střední odborné	36 %
Ženy	20 872	45-54	24 %	Střední s maturitou	12 %
		55-65	29 %	Vysokoškolské	6 %
				Jiné	12 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ

Schéma 1 - Uchazeči o zaměstnání podle vzdělání v krajích ČR k 31. 12. 2022

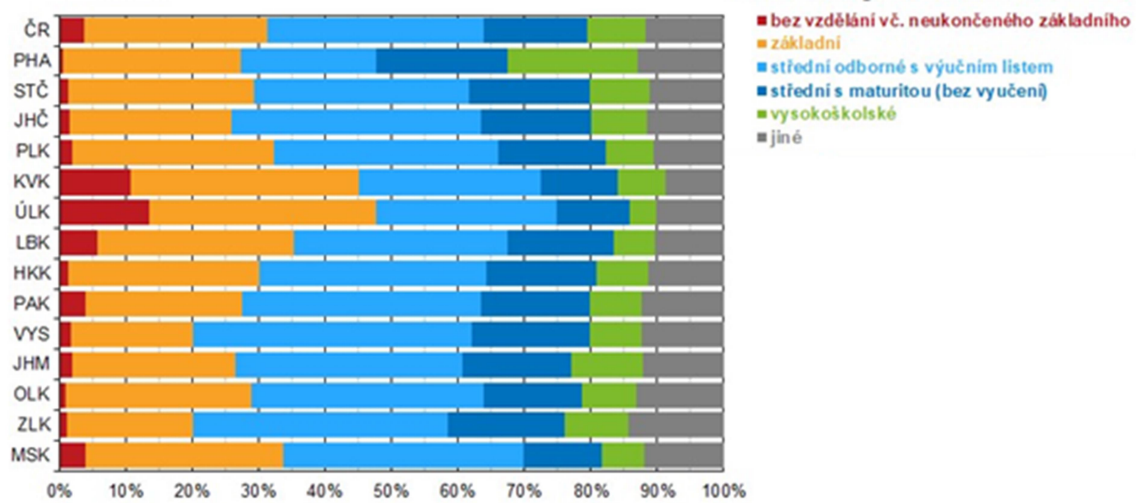
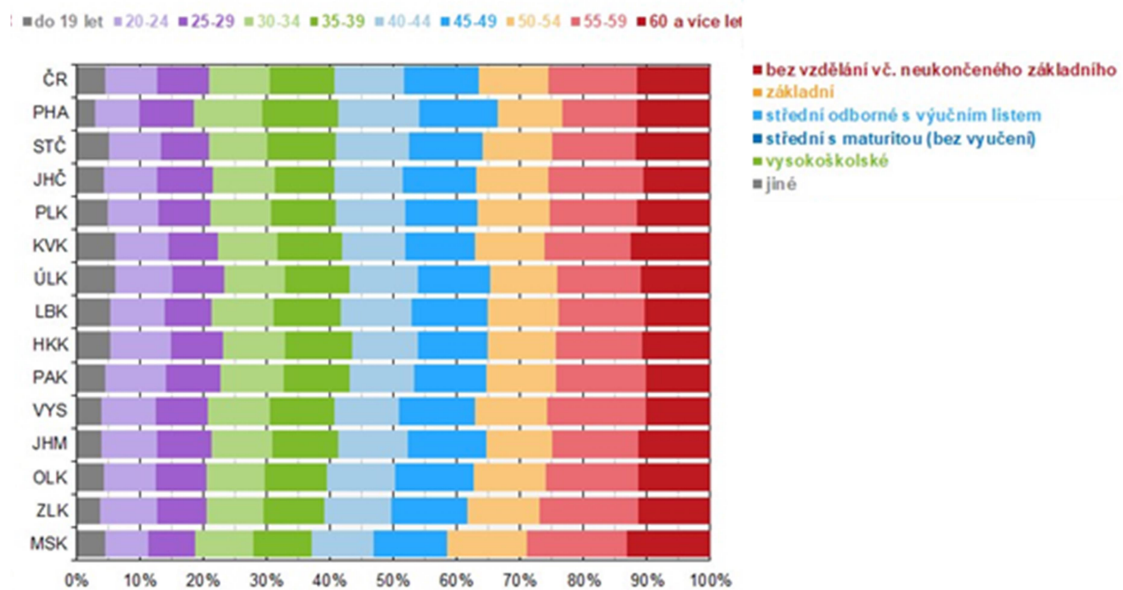

Schéma 2 - Uchazeči o zaměstnání podle věku v krajích ČR k 31. 12. 2022

2. Charakteristika ekosystému pro rozvoj sociálního podnikání v Moravskoslezském kraji

2.1 Činnost SPointu Moravskoslezský kraj

V říjnu 2023 zahájil svoji činnost SPoint Moravskoslezský kraj, který nabízí následující služby v oblasti podpory soc. podnikání v kraji, a to prostřednictvím následujících činností:

- ✓ poskytování informací o sociálním podnikání, sociální ekonomice a pravidlech fungování sociálního podniku, o možnostech vzniku, podpory a rozvoje sociálního podniku,
- ✓ odborné poradenství pro zájemce o projekty z výzev OPZ+ na podporu sociálního podnikání, informování o produktu S-podnik a poradenství o dalších možnostech financování,
- ✓ spolupráci s krajskými úřady, Úřadem práce ČR, Asociací krajů, Svazem měst a obcí, NS MAS, Agenturou pro sociální začleňování a dalšími významnými stakeholdery v daném regionu.
- ✓ pořádá regionální síťovací akce pro různé klíčové stakeholdery soc. podnikání
- ✓ realizuje školení ve spolupráci s Institutem sociálního podnikání projektu RESP MPSV

Činnost SPointu zajišťuje pracovník (zaměstnanec MPSV v rámci projektu Rozvoj ekosystému sociálního podnikání) na 0,7 úvazku. Jedná se o následující činnosti: aktivně vyhledává zástupce sociálních podniků, místní lídry sociální ekonomiky a místní inovátory, iniciuje a podporuje vznik nových sociálních podniků s inovačním potenciálem, podporuje stávající sociální podniky, oslovuje a zapojuje do podpory soc. podnikání obce a další aktéry, monitoruje potřeby a příležitosti v regionu, zapojuje místní podnikatele a propojují sociální podnikatele se zástupci místní podnikatelské sféry, vyhledává a zapojuje další stakeholdery do podpory rozvoje sociální ekonomiky v regionu.

Klienti a partneři SPointu Moravskoslezský kraj:

Financováno
Evropskou unií

SPoint Moravskoslezský kraj poskytuje průběžně poradenství pro soc. podniky a další aktéry soc. podnikání. Jedná se o tyto soc. podniky/aktéry:

Chrpa - sociální firma Slezské diakonie, MAS Opavsko, Bethel Karviná, Magistrát města Ostravy, MEDOO Silesia Šilheřovice, Společně- Jekhetane, o.p.s., Silky Silk s.r.o., Dílna u Beránka, Renarkon, Rubikon centrum, VALORDIVUS, s.r.o., Renarkon, Věžeňská služba, Městský obvod Ostrava- Jih, Vzájemné soužití, Spolek kapradí, Oblastní hospodářská komora se sídlem v Třinci, Silesia Medoo, Jinak o.p.s., Magistrát města Třince, Regionální centrum Trenčín, Nahoru s.r.o., Úřad městského obvodu Ostrava- Jih, 1.Jinačí, Prádelna Lotos, Zdraví je bohatství s.r.o., Rosteam s.r.o., Kola pro Afriku, Gerlich s.r.o., Mistka sewing s.r.o., Moravskoslezský pakt zaměstnanosti, Centrum rozvoje a vzdělávání z.ú., KrP v Ostravě, Neziskovka s duší, Zdraví je bohatství, Asociace středoškolských klubů, MÚ Český Těšín, Odpodáček z.s., Agentura sociálního začleňování, Spirala o.p.s., MAS Slezská brána, Slezská univerzita, Trianon, MAS Opavsko, Prapos- prádelna s.r.o, Navzdory, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, Úřad práce krajská pobočka Ostrava, Krasjky úřad MSK, Prapos, Šance podaná ruka, Prádelna Prapos, Věžeňská služba- školící středisko, Magistrát Města Třince, Květinářství Atlas, Bludička, Dílna u Beránka, 1. Valašská dílna s.r.o., Slezská Univerzita Karviná, Mental café, Prádelna Lotos s.r.o., 1.Jinačí o.p.s., Nahoru s.r.o., Gerlich Odry s.r.o., Silesia Medoo Centrum pro podnikání a zaměstnanost, Asociace neformálního vzdělávání, Petrklíč help, krajská pobočka ÚP oSTRAVA, Krajská pobočka ÚP Ostrava, oddělení zaměstnanosti, Edu partners s.r.o, Alvenia, Charita sv. Alexandra, Asociace soukromého zemědělství Tešínského Slezska z.s., ÚP Ostrava, Alternativ chráněná dílna, prádelna Lotos, Petrklíč help., z.s., Butik Meri.M, Bar naproti, Mental Café z.s., Steelteck, DoNeZo-redark s.r.o

SPoint Moravskoslezský kraj uzavřel **memorandum s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje**. SPoint se zapojuje do jednání pracovní skupiny Zaměstnanost Magistrátu města Ostravy, i náměstkem primátora pro sociální věci a zdravotnictví Magistrátu města Ostravy. Probíhají pravidelná setkání pracovní skupiny Zaměstnávání na Magistrátu města Ostravy, a pracovní skupiny Zaměstnanost pro město Třinec, kde se setkávají sociální podniky a různí aktéři v sociálního podnikání, je iniciována spolupráce s Obchodně podnikatelskou fakultou

Slezské univerzity v Karviné, Agenturou pro sociální začleňování, Centrem pro podporu podnikání a zaměstnanosti, Krajskou pobočkou úřadu práce v Ostravě a Národní radou osob s ZP, MAS Slezská brána, MAS Opavsko a MAS Krnovsko.

Jsou navázány kontakty SPointu s organizacemi, které zaměstnávají cílové skupiny SP nebo s touto skupinou pracují – Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených, Nahoru, Centrum pro podporu podnikání a zaměstnanosti z.ú., Rosteam, Národní rada osob ZP v ČR, Jekethane, Vzájemné soužití, Renarkon o.p.s., Kola pro Afriku, Rubikon, Edu Partners s.r.o., MAP Třinec. Centrum rozvoje a vzdělávání z.ú.

Průběžně probíhá organizování **exkurzí a síťování** u soc. podniků: Prádelna Lotos, Medoo, Kapradí, Jinak o.p.s., Prádelna Prapos, Ergon, Handicap, Tošanovice, Gerlich Odry, Neziskovka s duší, Puntik, Zdraví je bohatství, Mental Café, Spirála-o.p.s., Dílna u Beránka v Novém Jičíně, Trianon Český Těšín, Charita svatého Alexandra v Ostravě Kunčičkách, Mental Café Ostrava.

Probíhají osvětové akce pro veřejnost a média: **Jarmark sociálních podniků v Ostravě- Jih a kulaté stoly na téma sociálního podnikání pro** zástupce vysoké školy, úřadů práce, sociálních podniků, vzdělávací organizace.

2.2 Sociální podniky v Moravskoslezském kraji

Adresář sociálních podniků <https://ceske-socialni-podnikani.cz/adresar-socialnich-podniku> registruje 55 sociálních podniků a provozoven, předpokládá se však, že existuje více sociálních podniků, popřípadě potenciálních sociálních podniků. Dle dostupných dat se nejvíce provozoven ze 4 sledovaných krajů (MS, Hl. m. Praha, UK, OK) nachází právě v Moravskoslezském kraji (a kraji Hl. m. Praha).

V Moravskoslezském kraji působí od r. 2013 Klaster sociálních inovací a podniků SINEC. Cíle Klasteru jsou: posílení konkurenceschopnosti zapojených subjektů a zlepšení jejich výsledků na základě společné strategie, sdílení informací a realizace společných projektů, usnadnění přístupu k informacím v oblasti sociálního podnikání a iniciace vzniku nových sociálních podniků, podpora rozvoje stávajících sociálních podniků, usnadnění přístupu k finančním zdrojům na rozvoj činnosti, efektivní komunikace s veřejným a vzdělávacím sektorem,

vzdělávání a zvyšování kvalifikace v sociální ekonomice, osvěta a výchova specifických skupin především v otázkách sociálního bydlení.

Na svých stránkách registruje Klastř 55 sociálních podniků, stejné číslo jako Katalog sociálních podniků, nicméně na seznamu se nachází i provozovny, které Katalog neuvádí, bylo by tedy zajímavé zkontrolovat, zda stále fungují a případně o ně katalog aktualizovat. Odkaz na katalog: <https://www.klastř-socialnich-podniku.cz/clenove-klastřu/>. (SINEC, 2023).

Tabulka 13: Sociální podniky v Moravskoslezském kraji

Kraj	Celkem (provozoven)	Hlavní obor podnikání
Moravskoslezský	55	Údržba zeleně (12), Textil (11), Obchod (10), Potravinářská výroba (10)

Zdroj: Vlastní zpracování dle webu ČSP

2.3 Existující formy podpory sociálního podnikání v Moravskoslezském kraji

Tato podkapitola se zaměřuje na průzkum dosavadních forem podpory sociálního podnikání, a to na nadnárodní, národní, krajské a místní úrovni. Pro zpracování týkající se podpory byla zejména použita interní data dostupná předplatitelům a archivovaná data služby Dotaceonline.cz firmy Grant Advisor, zpracovatele tohoto dokumentu. Součástí přílohy č. 1 tohoto dokumentu je výčet dotačních výzev podporujících sociální podnikání od roku 2018 se zaměřením na vybrané kraje.

Moravskoslezský kraj se dlouhodobě snaží podporovat sociální podnikání a snižovat míru nezaměstnanosti v regionu. Tabulka 14 zobrazuje počet MAS v ČR a v kraji, počet výzev vyhlášených od roku 2018 a předpokládanou celkovou alokaci v rámci těchto výzev. Data pocházejí z interních zdrojů a alokace je titulována jako minimální, protože některé výzvy mohly být vyhlášeny bez alokace atd., skutečná alokace je tedy pravděpodobně vyšší, než je uvedeno v tabulce.

Tabulka 14: Výzvy MAS na podporu sociálního podnikání od roku 2018

	Počet	Výzvy	Minimální alokace (Kč)
Česká republika	180	151	342 125 122
Moravskoslezský	12	18	42 982 024

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dat Grant Advisor / Dotaceonline.cz

2.4 Krajské koncepce, strategie, politiky

V dokumentu **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a dalších aktivit v Moravskoslezském kraji na léta 2024-2026** se píše o sociálním podnikání v rámci specifického cíle č. 3 - Lidé se zdravotním postižením, včetně chronického duševního onemocnění, a lidé s chováním, které je náročné na péči, mají zajištěnu podporu. V rámci opatření, která vedou k naplnění cíle je mimo jiné i „Podpora aktivit směřujících k uplatnění osob se zdravotním postižením na trhu práce“. Zde jsou zahrnuty aktivity podporovaného zaměstnávání jako sociální podnikání.

Jak uvádí kraj na svých stránkách, se sociálním podnikáním je také v Moravskoslezském kraji počítáno.

Program na podporu aktivit sociálního podnikání je každoročně otevírán a mezi lety 2021 – 2023 bylo v rozpočtu vyčleněno téměř 9 mil. Kč. Více na <https://www.msk.cz/cs/temata/socialni/moravskoslezsky-kraj-je-lidrem-v-podpore-socialniho-podnikani-19123/>.

V rámci partnerství mezi Moravskoslezským krajem a Klastrem SINEC kraj uděluje členům klastru dotace na podporu sociálního podnikání. Očekávaná výše podpory byla 3 mil. Kč ročně. Kromě finanční podpory klastr poskytuje poradenské služby a bezplatné vzdělávání pracovníků členských organizací (MPSV, 2023d). Dále podniky podporuje formou jejich propagace, letos proběhl v Ostravě první veletrh sociálních firem, kde se prezentovali členové klastru (Facebook SINEC).

Webová stránka Sociální věci Ostrava, se věnuje poskytování informací o sociálním podnikání a sdružuje sociální podniky podporované z dotací statutárního města Ostravy (Magistrát města Ostrava). <https://socialniveci.ostrava.cz/socialni-podnikani/>.

2.5 Struktura klíčových stakeholderů soc. podnikání v kraji

Mezi klíčové aktéry podpory soc. podnikání v kraji patří: SINEC, Ostravská Univerzita – magisterský program: Sociální práce a sociální podnikání, Slezská univerzita - Fakulta veřejných politik, veřejná správa a sociální politika. Vysoká škola báňská, Ostravská univerzita, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, pracovní skupina Zaměstnanost Magistrátu města Ostravy, Obchodně podnikatelská fakulta Slezské univerzity v Karviné, Agentura pro sociální začleňování, Centrum na podporu podnikání a zaměstnanosti, Krajská pobočka úřadu práce v Ostravě, Národní rada OZP, MASky MS kraje, Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených, Centrum pro podporu podnikání a zaměstnanosti z.ú., Edu Partners s.r.o., MAP Třinec, Centrum rozvoje a vzdělávání z.ú. a další.

Poptávka v Moravskoslezském kraji

Následující tabulka naznačuje postup, jakým se dá zkoumat poptávka. Data pocházejí ze stránky Poptávky.cz, která po zadání oboru podnikání vrací počet poptávek a celkový obrat, dle nabízené odměny v jednotlivých poptávkách. Poptávky byly omezeny pouze na období jednoho roku. Celkový obrat je nutné brát pouze jak orientační, protože ne všechny poptávky jsou finančně ohraničeny.

Tabulka 15: Poptávky za poslední rok (počet poptávek / objem poptávek v Kč)

	Řemeslné práce	Potravinářství	Úklidové služby	Bazar
Česká republika	25 502 / 8 693 716 000	951 / 201 807 500 Kč	807 / 178 980 500 Kč	101 / 30 129 500 Kč

Financováno
Evropskou unií

	Kč			
Moravskoslezsk	2 429 /	248 /	72 /	8 /
ý	973 599 000 Kč	31 185 000 Kč	11 067 500 Kč	891 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Poptavky.cz

Tabulka 16: Výzvy evropských fondů na podporu sociálního podnikání v kraji Moravskoslezském od r. 2018

F. MÍSTNÍ ÚROVEŇ - MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Název programu	Max. % dotace	Max. dotace Kč	Datum uzávěrky
Výzvy MAS Frýdlantsko - Beskydy z.s. - IROP (6. výzva - Vznik nových a rozvoj existujících aktivit v oblasti sociálního podnikání II)	95	2 478 997	31.10.2018
Výzvy MAS Frýdlantsko - Beskydy z.s. - IROP (9. výzva - Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání)	95	2 109 982	06.09.2019
Výzvy MAS Frýdlantsko - Beskydy z.s. - OP Zaměstnanost (2. výzva - Sociální podnikání II)	85	679 969	30.11.2018
Výzvy MAS Frýdlantsko - Beskydy z.s. - OP Zaměstnanost (3. výzva - Sociální podnikání)	85	2 990 980	28.04.2019
Výzvy MAS Hlučínsko z.s. - OP Zaměstnanost (685. výzva - Podpora a rozvoj sociálního podnikání III)	85	1 748 663	31.12.2018
Výzvy MAS Hrubý Jeseník, z.s. - IROP (4. výzva - Sociální podnikání)	95	4 000 000	31.10.2019
Výzvy MAS Hrubý Jeseník, z.s. - OP Zaměstnanost (8. výzva - Rozvoj sociálního podnikání II)	85	3 496 900	30.11.2019
Výzvy MAS Jablunkovsko, z. s. - IROP (15. výzva - Podpora rozvoje sociálního podnikání)	95	2 850 000	30.09.2019
Výzvy MAS Jablunkovsko, z. s. - IROP (17. výzva - Podpora rozvoje sociálního podnikání)	95	2 850 000	30.09.2020
Výzvy MAS Lašsko, z. s. - IROP (13. výzva - Sociální podnikání)	95	4 750 000	30.04.2019
Výzvy MAS Lašsko, z. s. - IROP (18. výzva - Sociální podnikání)	95	2 850 300	12.07.2020
Výzvy MAS Lašsko, z. s. - IROP (22. výzva - Sociální podnikání)	95	1 958 321	11.06.2021
Výzvy MAS Lašsko, z. s. - OP Zaměstnanost (1. výzva - Sociální podnikání)	85	1 763 750	18.11.2018
Výzvy MAS Lašsko, z. s. - OP Zaměstnanost (934. výzva - Sociální podnikání II)	85	1 766 576	31.08.2019
Výzvy MAS Opavsko z.s. - IROP (13. výzva - Sociální podnikání 2018)	95	2 280 000	31.01.2019
Výzvy MAS Opavsko z.s. - OP Zaměstnanost (10. výzva - Sociální podnikání II)	85	2 550 000	31.01.2019
Výzvy MAS Regionu Poodří, z.s. - IROP (11. výzva - Podpora sociální ekonomiky)	95	4 588 040	16.09.2019
Výzvy MAS Regionu Poodří, z.s. - OP Zaměstnanost (10. výzva - Sociální podnikání)	85	1 282 990	16.09.2019
Výzvy MAS Rozvoj Krnovska o.p.s. - IROP (10. výzva - Podpora sociálním podnikům)	95	1 050 355	30.11.2020
Výzvy MAS Rozvoj Krnovska o.p.s. - IROP (6. výzva - Podpora sociálním podnikům)	95	4 834 408	31.12.2019
Výzvy MAS Rozvoj Krnovska o.p.s. - OP Zaměstnanost (A15. výzva - Podpora sociálního podnikání II)	85	574 596	30.11.2019

Závěr

Z hlediska socioekonomické charakteristiky kraje, podniků v Moravskoslezském kraji se zaměstnanci bylo k 31.12.2022 celkem 59 751, z toho tvořily drobné podniky (1-9 zaměstnanců) 79,6 %, malé podniky (10-49 zaměstnanců) 15,5 %, střední podniky (50-249 zaměstnanců) 4,1 % a velké podniky (250 a více zaměstnanců) 0,9 %. Přehled klasifikace ekonomických činností CZ-NACE Moravskoslezského kraje za rok 2022 není dostupný.

Nezaměstnanost v Moravskoslezském kraji dosáhla dle dat Českého statistického úřadu k 31.12.2022 5,12 % z ekonomicky aktivního obyvatelstva, celkový počet nezaměstnaných byl ve sledovaném regionu 41 902, z toho 20 872 žen a 21 030 mužů. Věkovou skupinu s nejvyšší mírou nezaměstnanosti představovaly osoby ve věku 55-65 let (29 %), co se týče vzdělání, nejčastěji šlo o osoby se středním odborným vzděláním (36 %). Údaje o nezaměstnanosti jsou uvedeny v tabulce 9.

V říjnu 2023 zahájil svoji činnost SPoint Moravskoslezský kraj, který nabízí služby v oblasti podpory soc. podnikání v kraji. SPoint má uzavřeno memorandum s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. SPoint je aktivní ve věci jednání pracovní skupiny Zaměstnanost Magistrátu města Ostravy, i náměstkem primátora pro sociální věci a zdravotnictví Magistrátu města Ostravy. Probíhají pravidelná setkání pracovní skupiny Zaměstnávání na Magistrátu města Ostravy, pracovní skupina Zaměstnanost pro město Třinec. Průběžně probíhá organizování exkurzí a síťování u soc. podniků, probíhají osvětové akce pro veřejnost a média.

Adresář sociálních podniků registruje **55 sociálních podniků a provozoven v kraji.**

V dokumentu **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a dalších aktivit v Moravskoslezském kraji na léta 2024-2026** se píše o sociálním podnikání v rámci specifického cíle č. 3 - Lidé se zdravotním postižením, včetně chronického duševního onemocnění, a lidé s chováním, které je náročné na péči, mají zajištěnu podporu. V rámci opatření, která vedou k naplnění cíle je mimo jiné i „Podpora aktivit směřujících k uplatnění osob se zdravotním postižením na trhu práce“. Zde jsou zahrnuty aktivity podporovaného zaměstnávání jako sociální podnikání.

Financováno
Evropskou unií

Moravskoslezský kraj podporuje soc. podnikání finančními nástroji podpory. Program na podporu aktivit sociálního podnikání je každoročně otevírán a mezi lety 2021 – 2023 bylo v rozpočtu vyčleněno téměř 9 mil. Kč.

Ostravská Univerzita nabízí magisterský program: Sociální práce a sociální podnikání, tento program funguje jako joint degree ve spolupráci se zahraničními vysokými školami, a to Trnavskou univerzitou a Fachhochschule Campus Wien. Spolupráce na realizaci programu je založena na dlouhodobém členství fakulty v síti Social Work and Social Economy. Hlavní výhodou je přeshraniční přesah programu, který je klíčový pro rozvoj sociálního podnikání v naší zemi. (Ostravská Univerzita, 2023)

Zdroje

- Breakfaststory [online], 2023. [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://breakfaststory.cz/>
- CASTILLO, Lenka, 2021. Středočeský kraj plánuje podpořit sociální podniky. In: Praha TV [online]. [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://prahatv.eu/zpravy/stredocesky-kraj/stredocesky-kraj/15297/stredocesky-kraj-planuje-podporit-socialni-podniky>
- CIRI, 2023. Regionální centrum podpory sociálního podnikání. In: CIRI HK [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://www.cirihk.cz/regionalni-centrum-podpory-soc-podnikani.html?lang=1>
- ČSOB, 2023. ČSOB Grantový program určený sociálním podnikům. In: ČSOB [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/csob/spolecenska-odpovednost/filantropie/granty/csob-grantovy-program-stabilizace-socialnich-podniku>
- ČSÚ, 2022. Veřejná databáze. In: Český statistický úřad [online]. [cit. 2023-10-23]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky>
- ČZU, 2023. Česká zemědělská univerzita v Praze. In: SZIF [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://shorturl.at/xJKV9>
- DOTACE EU, 2016. Podpora sociálního podnikání v Ústeckém kraji. In: Dotační info [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://www.dotacni.info/podpora-socialniho-podnikani-v-usteckem-kraji/>
- ESFCR, 2022. Podpora sociálního podnikání. In: ESFCR [online]. [cit. 2023-11-24]. Dostupné z: https://www.esfcr.cz/prehled-vyzev-opz-plus/-/asset_publisher/SfUza2tXdZGm/content/podpora-socialniho-podnikani-1-?inheritRedirect=false
- ESFCR, 2023. Program S-podnik. In: ESFCR [online]. [cit. 2023-11-24]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/financni-nastroje/program-s-podnik>
- Fokus ČR, 2023. Zaměstnávání / Sociální podnikání. In: Fokus ČR [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://fokus-cr.cz/index.php/zamestnavani-a-socialni-podnikani>

FOKUS PRAHA, 2023. Sociální podnikání. In: Fokus Praha [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://fokus-praha.cz/co-delame/socialni-podnikani/>

HYÁNEK, Vladimír, Mirka WILDMANNOVÁ a Zuzana RENNEROVÁ, 2018. Sociální podnikání [online]. In: . [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: https://anno-cr.cz/wp-content/uploads/2018/09/Publikace-Soci%C3%A1ln%C3%AD-podnik%C3%A1n%C3%AD_final.pdf

Inkubátor sociálních podniků, 2023. In: Zaměstnaný region [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://www.zamestnanyregion.cz/inkubatorsp>

JEŽKOVÁ, Monika, 2023. Podporujeme oblast sociálního podnikání: Nadace O2 usedla do poroty Cen ZLATÁ VÁŽKA. In: Nadace O2 [online]. [cit. 2023-12-10]. Dostupné z: <https://nadaceo2.cz/novinky/podporujeme-oblast-socialniho-podnikani-nadace-o2-usedla-do-poroty-cen-zlata-vazka>

KSP, 2020. Komora sociálních podniků. In: Komora sociálních podniků [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://komora-socialnich-podniku.cz/onas/>

MANDYS, Jan a Claudia VARHOL, 2023. Sociální problematika a role obce. In: Příručka zastupitele [online]. [cit. 2023-10-25]. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/11-socialni-problematika-a-role-obce/>

Magistrát města Ostrava, 2023. Sociální podnikání. In: Sociální věci Ostrava [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://socialniveci.ostrava.cz/socialni-podnikani/>

MMR, 2023. Kraj Olomoucký. In: Databáze strategií [online]. [cit. 2023-11-29]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/olk/strategie>

MPSV, 2015. MPSV vyhlásilo novou výzvu pro sociální podniky. Na podporu je připraveno 100 milionů. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit. 2023-11-24]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/-/mpsv-vyhlasilo-novou-vyzvu-pro-socialni-podniky-na-podporu-je-pripraveno-100-milionu>

MPSV, 2017. Na podporu sociálního podnikání míří z Evropských fondů dalších 150 milionů korun. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit. 2023-11-24]. Dostupné z:

<https://1url.cz/yuTGF>

MPSV, 2019. MPSV zahájilo další vlnu podpory sociálního podnikání. Na nové projekty přibylo dalších 400 mil. Kč. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. [cit. 2023-11-24].

Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/-/mpsv-zahajilo-dalsi-vlnu-podpory-socialniho-podnikani-na-nove-projekty-pribylo-dalsich-400-mil-kc>

MPSV, 2020. Dotazníkové šetření sociálních podniků 2019. In: České sociální podnikání [online]. [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: [https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-](https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/ke-stazeni/pruzkumy-a-setreni/3976-dotaznikove-setreni-socialnich-podniku-2020)

[podnikani/ke-stazeni/pruzkumy-a-setreni/3976-dotaznikove-setreni-socialnich-podniku-2020](https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/ke-stazeni/pruzkumy-a-setreni/3976-dotaznikove-setreni-socialnich-podniku-2020)

MPSV, 2022. Vyhodnocení dotazníkového šetření sociálních podniků v ČR 2022. In: České sociální podnikání [online]. [cit. 2023-12-13]. Dostupné z: [https://ceske-socialni-](https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/publikace/4867-vyhodnoceni-dotaznikoveho-setreni-socialnich-podniku-v-cr-2022)

[podnikani.cz/socialni-podnikani/publikace/4867-vyhodnoceni-dotaznikoveho-setreni-socialnich-podniku-v-cr-2022](https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/publikace/4867-vyhodnoceni-dotaznikoveho-setreni-socialnich-podniku-v-cr-2022)

MPSV, 2023a. Adresář sociálních podniků. In: České sociální podnikání [online]. [cit. 2023-10-25]. Dostupné z: <https://ceske-socialni-podnikani.cz/adresar-socialnich-podniku>

MPSV, 2023b. Sociální podnikání: principy a definice. In: České sociální podnikání [online]. [cit. 2023-10-30]. Dostupné z: [https://ceske-socialni-](https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/principy-a-definice)

[podnikani/principy-a-definice](https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/principy-a-definice)

MPSV, 2023c. OP Praha - pól růstu ČR. In: České sociální podnikání [online]. [cit. 2023-11-24].

Dostupné z: <https://1url.cz/luTlx>

MPSV, 2023d. Moravskoslezský kraj – podpora sociálního podnikání. In: České sociální podnikání [online]. [cit. 2023-11-28]. Dostupné z: [https://ceske-socialni-](https://ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/proqramy-kraju/3019-moravskoslezsky-kraj-podpora-socialniho-podnikani)

[podnikani.cz/financovani/proqramy-kraju/3019-moravskoslezsky-kraj-podpora-socialniho-podnikani](https://ceske-socialni-podnikani.cz/financovani/proqramy-kraju/3019-moravskoslezsky-kraj-podpora-socialniho-podnikani)

MUNI, 2023. Environmentální studia. In: OÚ Fakulta sociálních studií [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: [https://www.muni.cz/bakalarske-a-magisterske-obory/23206-](https://www.muni.cz/bakalarske-a-magisterske-obory/23206-environmentalni-studia?plan=2_23192_23208)

[environmentalni-studia?plan=2_23192_23208](https://www.muni.cz/bakalarske-a-magisterske-obory/23206-environmentalni-studia?plan=2_23192_23208)

NAUŠ, Miroslav, 2022. Krajský úřad uspořádal úvodní setkání k tématu Sociální podnikání v Ústeckém kraji. In: IÚstecko [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z:

<https://www.iustecko.cz/krajsky-urad-usporadal-uvodni-setkani-k-tematu-socialni-podnikani-v-usteckem-kraji>

NOVÁK, Anna, 2023. V Česku otevřely první čtyři SPointy, kontaktní místa pro zájemce o sociální podnikání. In: Svět neziskovek [online]. [cit. 2023-10-25]. Dostupné z:

<https://svetneziskovek.cz/aktualne-z-nezisku/v-cesku-otevrelly-prvni-ctyri-spoiny-kontaktmi-mista-pro-zajemce-o-socialni-podnikani>

Olomoucký kraj, 2022. 1. veletrh sociálního podnikání v Olomouckém kraji. In: Facebook [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z:

<https://web.facebook.com/olomouckykr/photos/a.228637823816223/589559908378670/?type=3&rdc=1&rdr>

OP PPR, 2023. Výzvy: OP Praha - pól růstu ČR. In: Peníze pro Prahu [online]. [cit. 2023-11-24].

Dostupné z: <https://www.penizeproprahu.cz/vyzvy/?sc=7>

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA, 2023. Komora sociálních podniků. In: OÚ Fakulta sociálních studií [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://fss.osu.cz/studijniobory/?specializaceid=3657>

Parádní kraj, 2023. Podpora Pardubického kraje. In: Parádní kraj [online]. [cit. 2023-12-04].

Dostupné z: <https://paradnikraj.cz/podnikam/socialni-podnikani/>

Platforma NNO, 2023. Sociální podnikání. In: Platforma rozvoje NNO [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <http://platformanno.weebly.com/sociaacutelniacute-podnikaacuteniacute.html>

PLOCEK, Petr, 2016. Sociální podniky mohou u UniCredit Bank získat finanční granty i odborné poradenství. In: Svět neziskovek [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z:

<https://svetneziskovek.cz/fundraising/socialni-podniky-mohou-u-unicredit-bank-ziskat-financni-granty-i-odborne-poradenstvi>

Poptavky.cz [online], 2023. [cit. 2023-12-11]. Dostupné z: <https://www.poptavky.cz/>

SINEC: KLASTR SOCIÁLNÍCH INOVACÍ A PODNIKŮ, 2023. [online]. [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://www.klastr-socialnich-podniku.cz/>

SOVZ, 2023. Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách. In: SOVZ [online]. [cit. 2023-12-08]. Dostupné z: <https://www.sovz.cz/temata/podpora-socialnich-podniku-v-zadavani-verejnych-zakazek/>

Sociální akademie, 2023. Sociální akademie [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://akademie-socialni.cz/cze/>

Středočeský kraj, 2015. WORKSHOPY SOCIÁLNÍ EKONOMIKY A PODNIKÁNÍ [online]. [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/socialni-ekonomika-a-podnikani>

TACR, 2023. Veletrh podpory podnikání a inovací pro firmy a podnikatele z Olomouckého kraje. In: TACR [online]. [cit. 2023-12-09]. Dostupné z: <https://www.tacr.cz/kalendar/veletrh-podpory-podnikani-a-inovaci-pro-firmy-a-podnikatele-z-olomouckeho-kraje/>

TESSEA, 2023a. Tematická síť pro sociální ekonomiku [online]. [cit. 2023-10-25]. Dostupné z: <https://www.tessea.cz/cz/>

TESSEA, 2023b. Krizové řízení v sociálních podnicích. In: TESSEA [online]. [cit. 2023-12-04]. Dostupné z: <https://www.tessea.cz/cz/socialnipodnikani/publikace-2/759-krizove-izeni-socialnich-podniku>

ÚK, 2022. Podpora sociálního podnikání v Ústeckém kraji. In: Ústecký kraj [online]. [cit. 2023-12-02]. Dostupné z: <https://www.kr-ustecky.cz/podpora-socialniho-podnikani-v-usteckem-kraji/d-1773100>

Úřad vlády ČR, 2017. Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2017. [online]. [cit. 2023-10-23]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/dokumenty/Zprava-o-stavu-romske-mensiny-2017.pdf>

WILDMANNOVÁ, Mirka, 2017. Jak podporovat sociální podnikání na krajské úrovni [online]. [cit. 2023-10-25]. Dostupné z: <https://relik.vse.cz/2017/download/pdf/152-Wildmannova-Mirka-paper.pdf>

Dotaceonline.cz – průběžný zdroj - Dotaceonline.cz - ISSN 1803-201X